

## שאלות מחקר טובות

**כיצד מנסחים שאלת מחקר טובה?** שאלה זו חשובה ביותר. אם השאלה מוגדרת היטב ומנוסחת בבהירות, יקל עלינו לערוך את המחקר וגם לכתוב את דוח המחקר (העבודה האקדמית שלנו).

### שבעה קריטריונים לניסוח טוב של שאלות מחקר

1. ניסוח השאלה כמשפט שאלה, עם מילת שאלה ועם סימן שאלה בסופה (ראו דוגמאות בהמשך).
2. שימוש במונחים המקובלים בספרות המחקרית (ראו הסבר בהמשך).
3. השאלה ממוקדת (ראו דוגמאות בהמשך).
3. השאלה ברורה.
4. השאלה מנוסחת בלשון תקינה.
5. המשלב בינוני-גבוה.

**בדיקת השאלה:** המחקר שנערוך בהמשך צריך לספק תשובה לשאלה. כדי לבדוק אם השאלה טובה, צריך כבר בעת הניסוח לחשוב מה נצטרך לעשות במחקר כדי לענות על השאלה (ראו דוגמאות בהמשך).



## שימוש במונחים המקובלים בספרות המחקרית

- א. ראו במאמרים שכבר יש בידיכם באילו מונחים משתמשים הכותבים.
- ב. בתוכנות לחיפוש מאמרים (ראו למשל בחיפוש ב"חיפושנט" - הכניסה מדף הבית באתר הספרייה המרכזית. לאחר הקלדת החיפוש התבוננו בצד ימין של הדף - יופיעו מונחים כפי שהופיעו במאמרים שונים).
- ג. ראו למטה ב"דוגמאות לשאלות טובות".
- ג. ראו ב"שאלות מחקר ומונחים לחיפוש מקורות", במדור זה (מדור **מחקר**).
- ד. במדור **חינוך והוראה** < מונחים בחינוך ובהוראה.

## ניסוח השאלה כמשפט שאלה, עם מילת שאלה ועם סימן שאלה בסופה.

מילות שאלה הן לדוגמה "מה", "כיצד", "האם", "איזה" (ברבים: "אילו") ועוד.

## השאלה ממוקדת

ממקדים על ידי הוספת התייחסות ספציפית:

1. התייחסות לסוג אחד של התופעה שאנחנו חוקרים;
2. לסוג אחד של ההתערבות (שיטת ההוראה/טיפול מסוימת שבחרנו);
3. לאוכלוסייה מסוימת.

דוגמה: (1) איך עוברים מנושא כללי לנושא ממוקד, (2) איך לעבור מנושא לשאלת מחקר

נושא לא ממוקד: שיפור הכישורים החברתיים.

התמקדות:

- שיפור הכישורים החברתיים << שיפור הכישורים החברתיים בעבודה קבוצתית
- ההתערבות (שיטת ההוראה/הטיפול) <<< (לבחור:) משחקים, משחקי תפקידים, תרגול עצמאי בעזרת מחשב, עבודה קבוצתית.
- אוכלוסייה <<< (לבחור:) הגיל הרך, תלמידי כיתה ד', תלמידים דחויים בבית הספר היסודי, תלמידים עם לקויות למידה בחטיבת הביניים.

**נושא ממוקד:** שיפור הכישורים החברתיים בעבודה קבוצתית של ילדים דחויים בבית הספר היסודי בעזרת משחקי תפקידים.

**מניסוח הנושא הממוקד לניסוח שאלה ממוקדת:** מה השפעת משחקי תפקידים על שיפור הכישורים החברתיים בעבודה קבוצתית של ילדים דחויים בבית הספר היסודי בעזרת משחקי תפקידים?  
**(בדיקה) מה צריך לעשות במחקר כדי לענות על השאלה?** מפעילים את הכיתה בקבוצות בעזרת משחקי תפקידים. אוספים נתונים בעזרת תצפיות וראיונות עם תלמידים - לפני הפעילות ולאחריה. בעזרת הנתונים בודקים אם יש שינוי בתפקוד החברתי של התלמידים הדחויים שעבדו בקבוצה.

**איך נדע איך למקד את השאלה?**

**קריאה בספרות המחקרית והמקצועית תעזור לנו למקד:** נכיר סוגים של התופעה ונדע אילו סוגים של אפשרויות התערבות קיימות ואולי גם מה ההשפעות שלהן, אם ערכו עליהן מחקרים. אם לא נערכו מחקרים - הרי שהמחקר שלנו ודאי חשוב כי הוא מוסיף ידע חדש!

**מעבר מניסוח נושא/סוגיה לניסוח של שאלת מחקר (מילת שאלה וסימן שאלה)**

**בדיקת שאלת המחקר על ידי תכנון ראשוני של המחקר (כדי לבדוק אם אפשרי להשיב על השאלה)**

1. **נושא/סוגיה:** משחקים בגן הילדים <<< באילו סוגי משחקים משחקים ילדים בגן הילדים העירוני? **מה צריך לעשות במחקר כדי לענות על השאלה?** צריך לברר מה המשחקים (כלי איסוף הנתונים – תצפיות, ראיון עם הגננת...). לאחר שנאספו הנתונים - ממיינים לסוגים.
2. **נושא/סוגיה:** משחקים בגן הילדים <<< **אילו משחקים הם הפופולריים ביותר בגן הילדים העירוני?** **מה צריך לעשות במחקר כדי לענות על השאלה?** צריך לברר אילו סוגי משחקים נוהגים הילדים לשחק, ואת מספר הילדים המעוניינים לשחק בכל משחק (כלי איסוף הנתונים – תצפיות, ראיונות עם ילדים...)

## מגוון מונחים מקובלים בספרות המחקרית בתחום החינוך

- הבנת הנקרא
- הצבת גבולות
- כישורי חיים, חשבון פשוט
- תקשורת בין-אישית, תקשורת תומכת וחלופית, פיגור שכלי, שיתוק מוחין.
- הוראת מוזיקה
- הוראת הלחנה
- מיומנויות כתיבה, הוראת אנגלית, הוראת שפה זרה
- ויסות עצמי
- הגיל הרך
- ניהול כיתה, משמעת
- אינטראקציה חברתית
- אוטיזם
- כשירות חברתית, כישורים חברתיים
- תסמונת דאון
- מיומנויות כתיבה, התפתחות כתיבה
- תסמונת ה-x השביר
- העצמה, ביטחון עצמי, הערכה עצמית, גננות, חינוך מיוחד
- חינוך מיוחד
- כישורי חיים, אוטונומיה, עצמאות
- שיח דבור
- ויסות עצמי
- מסוגלות עצמית
- חשיבה מתמטית
- אלימות
- כישורי חיים, חשבון שימושי, חשבון פשוט

- בני נוער
- יצירתיות
- אינטליגנציה

## חקר ההתנסות

בחקר ההתנסות מתאים מאוד לערוך מחקר מסוג "מחקר פעולה". דוגמה נפוצה למחקר פעולה בתחום החינוך היא כאשר אנחנו כאנשי חינוך בודקים את תוצאות הפעולות שלנו, למשל: האם הצלחנו לקדם את התלמידים שלנו בהבנת הנקרא, בכישורים החברתיים שלהם או בכל דבר אחר.

אנחנו כאנשי חינוך מעוניינים לקדם את תלמידינו בתחומים שונים. לכן אנחנו עושים פעולות שונות: נוקטים דרך הוראה או דרך טיפול שנראית לנו מתאימה להשגת מטרותינו.

חובתנו כאנשי חינוך היא גם לבדוק אחר כך בצורה מסודרת ובכלים מתאימים (שאלונים, ביניהם מבחנים על החומר או שאלוני עמדות, בדיקת תוצרים של התלמידים, ראיונות, תצפיות) אם הצלחנו להשיג את מטרותינו, וגם עד כמה הצלחנו.

בשפת המחקר פעולה שאנחנו נוקטים ואחר כך בודקים את תוצאותיה, נקראת "התערבות". אנחנו מתערבים במציאות ובודקים אם משהו השתנה. אכן, זה מה שאנשי חינוך רוצים לעשות: לשנות, לקדם ולשפר.

אם הצלחנו להשיג את מטרותינו - אולי נמשיך בדרך זו ונפתח אותה. אם לא - אולי נשנה דבר-מה באופן הפעלת ה"התערבות" או שאולי נחליף את הדרך שנקטנו.

אנחנו כאנשי חינוך גם נרצה לבדוק את עצמנו: את דרכי הפעולה שלנו, את עמדותינו, את השינויים שאנחנו עוברים ועוד. גם מחקר עצמי כזה הוא חלק חשוב ממחקר הפעולה ומהיותנו אנשי חינוך שלומדים ומתפתחים ללא הפסק.

### חיפוש מקורות מידע בספרייה

אם החלטתם לחקור מחקר פעולה שבו תעריכו את הפעולה שנקטתם עם התלמידים (את ה"התערבות" שלכם), אתם צריכים לאסוף מידע עבור סקירת הספרות בשלושה נושאים (אפשר להצליב ביניהם):

1. **הנושא שאתם רוצים לקדם** (כישורים חברתיים, כישורים מילוליים, הבנת הנקרא, מיומנויות כתיבה וכו').

2. **דרך ההוראה/הטיפול שתנקטו** (באמצעות משחק, באמצעות הקראת סיפור, באמצעות ציור וכו').

3. **אוכלוסיית התלמידים שלכם** (ילדי גן, הגיל הרך, תלמידי הכיתות הנמוכות של בית הספר היסודי, לקויי למידה וכן הלאה, וגם שילובים: תלמיד על-יסודי לקוי למידה).

### איך לנסח שאלה טובה עבור מחקר פעולה?

שאלה טובה במחקר פעולה צריכה לענות על שני קריטריונים עיקריים:

- **השאלה חייבת להתייחס לפעולה.** הכוונה לכך שהשאלה צריכה לזמן פעולה, להביא לכך שבעקבות השאלה תתרחש פעולה. הפעולה צריכה להיות מוגדרת, וצריכה להיות שאיפה לשיפורה ותנועה לשם שיפורה.
- **על השאלה להיות מצומצמת לדבר מסוים.** הכוונה לכך שהשאלה צריכה להתייחס לפעולה מסוימת, שמתקיימת בזמן מסוים, במקום מסוים, בהקשר מסוים ועם אוכלוסייה מסוימת.

שאלות המחקר צריכות להתאים לזמן ולמקום ולמגבלות שלהם.



## דוגמאות לשאלות טובות של מחקרי פעולה

השאלה הראשונית מכוונת את המחקר בשלב הראשוני (על מחקר איכותני ראו ריאיון באתר עם פרופ' נעמה צבר-בן יהושע).

עלינו לשאול את עצמנו האם לשאלת המחקר יש תשובה בספרות המחקרית או שלאחר הקריאה בספרות נצטרך לנסח שאלת מחקר חדשה, שבעזרתה נאסוף נתונים וניצור ידע חדש בעזרת המחקר החדש שלנו.

- כיצד אטפח את כישורי הבנת הנקרא בקרב ...? (הבנת הנקרא)
- כיצד אציב גבולות במסגרת גן הילדים? (הצבת גבולות)
- כיצד אסייע לילדים הלוקים בפיגור שכלי בינוני ושיתוק מוחין ללמוד לספור, לשיים
- ולמנות מספרים מ-1 עד 5 לצורך קידום כישורי חיים? (כישורי חיים, חשבון פשוט, פיגור שכלי)
- כיצד אסייע בתחום התקשורת לילדים הלוקים בפיגור שכלי קשה ושיתוק מוחין באמצעות "תקשורת תומכת וחלופית"? (תקשורת בין-אישית, תקשורת תומכת וחלופית, פיגור שכלי, שיתוק מוחין)
- כיצד אוכל ללמד מוזיקה בדרכים יצירתיות? (הוראת מוזיקה)
- כיצד אוכל ללמד הלחנה בדרכים יצירתיות? (הוראת הלחנה)
- How can I promote writing skills in English (a foreign language) among my pupils (מיומנויות כתיבה, הוראת אנגלית, הוראת שפה זרה)
- כיצד ניתן לקדם את השליטה העצמית בקרב ילדים בגיל הרך? (ויסות עצמי, הגיל הרך)
- אילו דרכים אנקוט כדי להתמודד עם בעיות משמעת? (ניהול כיתה, משמעת)
- כיצד ניתן ליצור אינטראקציה חברתית עם תלמידה הלוקה בפיגור שכלי ואוטיזם? (אינטראקציה חברתית, פיגור שכלי, אוטיזם)
- כיצד אשפר את דרכי התקשורת וההתנהגות אצל ילדים עם תסמונת דאון ופיגור שכלי? (כשירות חברתית, פיגור שכלי, תסמונת דאון)
- כיצד אמצא דרכים לסייע למתבגרים הלוקים בפיגור שכלי קל עד בינוני עם בעיות רגשיות במעבר מכתובה מעורבת לכתיבה אחידה? (מיומנויות כתיבה, התפתחות כתיבה, פיגור שכלי)
- כיצד אסייע לילדים הלוקים בפיגור שכל בינוני ותסמונת ה-x השביר להביע את הרצונות ואת הרגשות שלהם כחלק משיפורי כישורי החיים? (כישורי חיים, פיגור שכלי, תסמונת ה-x השביר)
- כיצד ניתן להעצים את הסייעת בצוות הבין-מקצועי בגן חינוך מיוחד (גן שפתי)? (העצמה, ביטחון עצמי, הערכה עצמית, גננות, חינוך מיוחד)
- כיצד אתמודד עם קשיים של כישורים חברתיים בתוך קבוצת הילדים בגן? (כישורים חברתיים, הגיל הרך)
- כיצד אקדם אוטונומיה אצל ילדי הגן כחלק משיפור כישורי חיים? (כישורי חיים, אוטונומיה, עצמאות, הגיל הרך)
- כיצד אפשר לקדם שיח דבור באמצעות שיפור הוויסות העצמי ותחושת המסוגלות העצמית? (שיח

דבור, ויסות עצמי, מסוגלות עצמית)

- כיצד אסייע לבעלי תסמונת דאון הסובלים מפיגור שכלי על מנת שיוכלו לפתח את החשיבה המתמטית הבסיסית? (חשיבה מתמטית, פיגור שכלי, תסמונת דאון)
  - כיצד אתאים דרכי התערבות למניעת אלימות בגן הילדים? (אלימות, הגיל הרך, גן הילדים)
  - כיצד ניתן לקדם נערים הלוקים בפיגור שכלי רב בתחום החשבון השימושי והצרכנות, כחלק משיפור כישורי החיים? (כישורי חיים, חשבון שימושי, חשבון פשוט, בני נוער, פיגור שכלי)
  - כיצד אוכל לקדם את החשיבה היצירתית אצל הילדים בגן הילדים בתחומים הבאים: יצירתיות ואינטליגנציה, השפעת החינוך, מבחני יצירתיות, מסגרות חינוכיות, אישיות יצירתית, יצירתיות ואינטליגנציה, פיתוח החשיבה היצירתית, המציאות ואילוזיות והקשר ביניהם?
  - כיצד אוכל לשפר את הכישורים החברתיים של ילדים דחויים בגן הילדים?
  - כיצד אקדם את מיומנויות החשבון הבסיסיות של ילדים הלוקים בפיגור שכלי ותסמונת דאון לשם שיפור איכויות החיים לאחר סיום הלימודים וקידום ידע בסיסי במתמטיקה?
  - כיצד אקדם הבעת רגשות בקרב הלוקים בפיגור שכלי ותסמונת קולינה דה לנגה?
  - כיצד אתמודד עם הקושי של לוקים בפיגור שכלי קל (סביבתי) בתחום פיתוח יכולות כתיבה לשם פיתוח יכולות אורייניות?
  - כיצד ניתן להעלות את הדימוי העצמי של ילדים בגיל הרך?
  - כיצד אוכל לסייע לילדים עם פיגור שכלי לקרוא ולהבין את הנקרא?
  - כיצד הגננת יכולה לטפח כישורים חברתיים אצל ילד ביישן?
  - כיצד אוכל לסייע לתלמידים המתקשים במקצוע המתמטיקה?
-

## שאלות חקר לא טובות למחקר פעולה בליווי הסבר

**השאלות המופיעות כאן אינן טובות למחקר פעולה. ההסבר מבהיר איך אפשר להתאים אותן.**

שאלה תאורטית לא יכולה להתאים למחקר פעולה. שאלה תאורטית היא שאלה שניתן למצוא את התשובה לה במקורות הספרות. אם אנחנו אוספים נתונים בתצפיות, בראיונות, בשאלונים וכדומה, כדי להגיע למסקנות, משמעות הדבר היא שאנחנו עורכים מחקר אמפירי - כלומר מחקר שאיננו תאורטי.

במחקר אמפירי (כלומר שאיננו תאורטי, למשל מחקר פעולה):

**השאלה צריכה להיות כזו שנוכל לענות עליה לפי הנתונים שאספנו, ולא רק לפי מקורות הספרות.**

**הנתונים שנאספו יהיו כאלה שנוכל לענות בעזרתם על השאלה ששאלנו.**

**שאלה: האם כדאי להפעיל גישה של למידת חקר בגן הילדים?**

הסבר: אין ניסוי וביקורת. צריך להמיר את השאלה כדי שתתאים למחקר פעולה ל: מה מאפיין למידת חקר בגן הילדים? כיצד ניתן להפעיל למידת חקר בגן הילדים באופן מיטבי? במחקר עצמי יש צורך בהסתכלות אחורה. צריך שאלה רפלקטיבית כמו: מהם היתרונות והחסרונות והקשיים בהפעלת למידת חקר? במחקר עצמי מובן שהחוקר/ת מרוכז/ת בעצמו/ה ובהשתתפות במקצוענות מאשר באפקט של הפעולה לילדים. במחקר עצמי אחרי שלב הפעולה החוקר מתבונן אחורה.

**שאלה: מה התרומה של הקראת ספרים בגן הילדים לאוריינות ילדים בגיל הגן?**

הסבר: יש לשנות את השאלה ל: כיצד אטפח את אוריינות הילדים בגן הגן באמצעות הקראת ספרים?

**שאלה: כיצד אסייע לאוכלוסיית הפיגור השכלי בתחום כישורי החיים והתפקוד היום יומי?**

הסבר: צריך לצמצם את השאלה למשהו ספציפי, לפעולה עצמה שמתקיימת בזמן מסוים במקום מסוים, והשאלות צריכות להיות מתאימות לזמן, למקום ולמגבלות.

**שאלה: האם טמונה תועלת בלמידת חקר בקרב ילדים בגיל הרך?**

הסבר: שאלת מחקר פעולה טובה בתנאי שיש פעולה, ולכן יש לשנות את השאלה באופן זה: כיצד אלמד את הילדים בלמידת חקר באופן המיטבי כדי לשפר את חשיבתם בתהליכי חקר בהתאם לגילם?

שאלה: כיצד אקדם כשירות חברתית בקרב הלוקים בפיגור שכלי?

הסבר: צריך להגדיר בתוך כשירות חברתית מטרה ריאלית.

שאלה: כיצד אוכל לקדם בשלות/מוכנות של הילד במעבר מן הגן לכיתה א'?

הסבר: לא ברור מה זה בשלות. איזו בשלות? קוגניטיבית? צריך להגדיר זאת.

שאלה: מהי מוזיקה יהודית מקורית?

הסבר: זו שאלה למחקר עיוני או לחקר מקרה אם השאלה תהיה: מהי מוזיקה יהודית מקורית לפי תפיסות של X ו-Y? במקרה זה השאלה תהיה שייכת לחקר מקרים מרובה. ניתן לשאול בנושא זה שאלה של מחקר פעולה: כיצד אפתח בקרב תלמידיי קריטריונים לבחינת מוזיקה יהודית מקורית? חייבת להיות פעולה ותנועה לשיפור הפעולה ועל הפעולה להיות מוגדרת בהתאם למצב וזמן נתון. אלה התנאים: פעולה מוגדרת בהתאם להיקף זמן נתון ושאיפה לשפר אותה.

שאלה: מהי חשיבות המשחק לילדים בגיל הגן?

הסבר: צריך להגדיר מקום וזמן, חסרה המטרה של שיפור בגבולות המקום והזמן הסביר. ניתן לשנות שאלה זו לשאלת מחקר פעולה: כיצד אפתח תקשורת חברתית יעילה באמצעות משחק?

שאלה: כיצד אמזער את התופעה של אלימות בגן הילדים?

הסבר: צריך להוסיף את ההקשר הספציפי, הגן הספציפי.

שאלה: מה התרומה של למידה באמצעות סימולציית מחשב?

הסבר: צריך לבחור מטרה. לא ברור מה עשו עם המחשב, לא מוגדר דיו.

שאלה: כיצד אתמודד עם תלמידים שיש להם בעיות אישיותיות?

הסבר: יש לצמצם את ההגדרה של בעיות אישיותיות. המושג רחב מדי וכולל דברים רבים.

שאלה: אילו מיומנויות חשיבה מפתח התלמיד בעת מטלת חקרשת במדעים בסביבה מתוקשבת?  
הסבר: יש לשנות את השאלה באופן זה: כיצד ניתן לפתח מיומנויות חשיבה באמצעות מטלת חקרשת במדעים בסביבה מתוקשבת?

שאלה: כיצד ניתן ליצור/אקדם שיתופי פעולה ומערכות יחסים טובות בין מורים ותלמידים?  
הסבר: יש לתת הקשר ספציפי לביצוע הפעולה.

שאלה: כיצד אסייע לילדות הלוקות בתסמונת רט ופיגור שכלי, להרחיב את טווח הקשב שלהן ובכך למקסם??  
את התקשורת איתן ולהביאן למצב שבו הן משתפות פעולה וממלאות אחר הוראות?  
הסבר: יש כאן כמה שאלות מחקר, כיצד אסייע לילדות להרחיב דפוסי תקשורת ביניהן, למלא הוראות, יש ארבע שאלות מחקר, שכולן טובות אך יש להפריד ביניהן ולרשום כל אחת בנפרד.

שאלה: מושג היצירתיות, חשיבותה, למצוא מה מקומה בחינוך המוזיקלי בתכניות הלימודים בעולם, והאם הדבר תואם את מקומה בהכשרת המורים?  
הסבר: לא מתאים למחקר פעולה, כי השאלה צריכה לזמן פעולה. דוגמות לשאלות מתאימות בנושא זה: כיצד אוכל לפתח יצירתיות בשיעורי המוזיקה? כיצד אוכל לבנות מערכי הוראה יצירתיים בשיעורי המוזיקה או להורות בצורה יצירתית יותר?

שאלה: כיצד אקדם אסטרטגיות למידה בקרב ילדים בגיל הרך?  
הסבר: חסרה הגדרה של אסטרטגיות. אילו אסטרטגיות? השאלה כללית מדי וצריכה להיות ספציפית יותר.

שאלה: כיצד אקדם כישורי שפה בקרב הלוקים בפיגור שכלי?  
הסבר: חסרה הגדרה. צריך להגדיר כישורי שפה. איזה כישורים יש לקדם?

שאלה: האם רצוי לשלב התנסות מדעית בגן הילדים בהתאם לתכנית הלימודים או לא?  
הסבר: זו שאלה למחקר הערכה, למחקר ניסויי וכדי להתאים למחקר פעולה יש לשאול: כיצד אשלב התנסות

מדעית בגן הילדים בצורה מיטבית ולהגדיר מהי צורה מיטבית?

שאלה: האם קיים הבדל בניהול וארגון חגיגת יום המשפחה, בין גננות חדשות לגננות ותיקות?

הסבר: זו שאלה שמתאימה למחקר השוואתי כמותי רגיל.

שאלה: כיצד ניתן לפתח מודעות פונולוגית בקרב הלוקים בפיגור שכלי ותסמונת רט?

הסבר: השאלה מתאימה למחקר פעולה, אך יש לפרק את המושג הכללי מודעות פונולוגית.

שאלה: מה ניתן ללמוד מציורי ילדים וכיצד ניתן להיעזר בהם כדי לקדם או לסייע לילדים בגיל 6?

הסבר: כדי להפוך שאלה זו לשאלה מתאימה במחקר פעולה יש לנסח כך: כיצד אוכל להיעזר בציורי ילדים על מנת לקדם את חשיבתם של ילדים בגיל X בתחום מסויים?

שאלה: באילו דרכים ניתן ללמד תלמיד עם פיגור בינוני רב מורכבות לזהות ולשיים את צבעי היסוד?

הסבר: יש לציין את הדרך, ולנסח את השאלה כך: כיצד אוכל ללמד במגוון דרכים להפעיל מירב אסטרטגיות כדי ללמד תלמיד....?

שאלה: כיצד ניתן לשלב ילדים עם צרכים מיוחדים במסגרת חינוכית רגילה?

הסבר: השאלה כללית מדי. יש לפצלה למספר שאלות: כיצד ניתן לשלב קוגניטיבית או חברתית?

שאלה: מהם הגורמים להתמדה או לאי-התמדה בפעילות מוזיקלית?

הסבר: זו שאלה תאורטית. אינה מזמנת פעולה.

שאלה: מהו אקלים רגשי מיטבי בגן הילדים ומה החשיבות שלו במתן ביטוי אישי ליחיד בקבוצה ובגיבוש תפיסת העולם הרגשית?

הסבר: השאלה לא מתאימה למחקר פעולה, צריך להיות ניסוח שמוביל לפעולה: כיצד אקדם אקלים רגשי מיטבי בגן ולהגדירו.

שאלה: מה התועלת והסכנה הטמונה בצפייה בטלוויזיה בגיל הרך?  
הסבר: זו שאלה תאורטית, כללית ולא ספציפית. אינה מזמנת פעולה.

שאלה: האם רצוי להורות מדעים בגישת החקר?  
הסבר: זו שאלה תאורטית, כללית ולא ספציפית. אינה מזמנת פעולה.

שאלה: כיצד ניתן לפתח יצירתיות במתימטיקה בקרב תלמידים בחטיבת הביניים?  
הסבר: השאלה כללית מדי, למה הכוונה ביצירתיות במתימטיקה? כיצד תבוא לידי ביטוי?

שאלה: מהן השיטות ליצירת מוטיבציה למקצוע המתמטיקה בקרב ילדים?  
הסבר: זו שאלה תיאורטית ויש להגדיר למה הכוונה במוטיבציה וכיצד תבוא לידי ביטוי. כדי להפוך אותה מכללית לספציפית ולהתאימה למחקר פעולה יש לשאול: כיצד אעורר מוטיבציה והשתתפות פעילה בקרב ילדי כיתה ז' בשיעורי המתמטיקה שאני מלמד/ת?

שאלה: כיצד אקדם שפה ואטמיע אוצר מילים?  
הסבר: השאלה כללית מדי, כדאי להסתפק בהרחבת אוצר המילים ולציין את האוכלוסייה.

שאלה: כיצד אחזק את הדימוי העצמי של ילדים?  
הסבר: השאלה כללית מדי, ויש להגדיר למה הכוונה בחיזוק הדימוי העצמי ולהגדיר אוכלוסייה.

שאלה: באיזו מידה כדאי לערב הורים בגן הילדים?  
הסבר: השאלה תאורטית ואינה מזמנת פעולה. כדי להפוך אותה לשאלה במחקר פעולה יש להתמקד בפעולה: כיצד אערב הורים בגן ואצור שותפות איתם?

שאלה: יתרונות וחסרונות של שילוב הטכנולוגיה בחינוך המוסקלי?  
הסבר: השאלה תיאורטית, אינה מזמנת פעולה למטרת שיפור ובחינה של הפעלת שינוי.

שאלה: כיצד ניתן לשפר את עמדות התלמידים כלפי מקצוע המתמטיקה?

הסבר: חסרה הגדרה של האוכלוסייה.

שאלה: כיצד אקדם כשירות חברתית בקרב ילדים דחויים?

הסבר: השאלה כללית מדי, יש לציין למה הכוונה בכשירות חברתית ולהגדיר את האוכלוסייה.

שאלה: אילו תפיסות קיימות לגבי המתמטיקה כמקצוע וכמושג ומה הסיבות להיווצרותן של אותן תפיסות?

הסבר: השאלה תאורטית ואינה מזמנת פעולה.

שאלה: מהן העמדות כלפי הוראת המוזיקה במערכת הבית ספרית?

הסבר: זהו מחקר עמדות, מחקר סקר ולא מחקר פעולה.

שאלה: כיצד הלקות של הפרעת קשב וריכוז והתופעות הנלוות משפיעות על מעמד החברתי של אותם ילדים הלוקים בה?

הסבר: זהו מחקר שבודק קשר בין משתנים ושאלה תאורטית.

שאלה: כיצד יש לפתח חשיבה יצירתית בגיל הרך?

הסבר: השאלה כללית מדי. עליה להתייחס להקשר ספציפי ולזמן נתון.

שאלה: מה הקשר בין חרדה ומוטיבציה לבין עמדות התלמידים כלפי מקצוע המתמטיקה?

הסבר: זהו מחקר שבודק קשר בין משתנים והשאלה תאורטית.

שאלה: כיצד ניתן לחזק מוטיבציה פנימית ללמידה?

הסבר: השאלה כללית מדי. עליה להתייחס להקשר ספציפי ולזמן נתון.

שאלה: כיצד ניתן לקדם תלמידים בתחום של הבנת הנקרא?

הסבר: השאלה כללית מדי. עליה להתייחס להקשר ספציפי ולהיות מוגבלת לזמן נתון.



שאלה: האם לימוד תהליך החקר בקרב התלמידים כפי שמקובל כיום במערכת החינוך (שאלת שאלות, העלאת השערות, איסוף מידע, עיבוד וייצוג מידע) אכן מלמד את התלמידים כיצד יש לחקור ולהבין תהליכים מדעיים כדי שהתלמיד יפתח חשיבה מדעית ועצמאית או שלימוד בדרך זו הופך את אופן החשיבה של התלמידים לתבניתי ושהעשייה אינה בהכרח מובילה להבנה?

הסבר: שאלה זו אינה מזמנת פעולה, היא כללית ולא ספציפית לאוכלוסייה מסוימת ולזמן נתון.

שאלה: האם כדאי ליישם מדיניות של הכלה בבתי הספר?

הסבר: השאלה תיאורטית וכללית.

שאלה: האם ניתן ללמד ולשפר יחסים בין אישיים בגיל הרך בין ילדים לבין עצמם ובין ילדים למחנך, וכיצד?

הסבר: השאלה תיאורטית וכללית ואינה עונה על שני הקריטריונים של שאלת מחקר פעולה.

שאלה: מדוע חשוב להציב לילדים גבולות?

הסבר: השאלה תיאורטית וכללית ואינה מזמנת פעולה.

שאלה: מהם המאפיינים המוזיקליים בכתיבתו של דביסי בכלל ולפסנתר בפרט?

הסבר: שאלה תיאורטית שאינה מזמנת פעולה.

שאלה: האם הוראה דיפרנציאלית מקדמת הישגים של תלמידים?

הסבר: שאלה תיאורטית וכללית שניתן לשנות לשאלה טובה במחקר פעולה: כיצד אקדם את תלמידיי מכיתה X בפתרון בעיות באמצעות הוראה דיפרנציאלית?

שאלה: כיצד ניתן לקדם משמעת עצמית בקרב ילדים?

הסבר: השאלה תיאורטית וכללית.

שאלה: מה הקשר בין דימוי עצמי והישגים לימודיים בקרב ילדים?

הסבר: זהו מחקר שבודק קשר בין משתנים, והשאלה תאורטית.

שאלות המחקר לוקטו מעבודות חקר ההתנסות של שנתון א' מתחומי דעת שונים: מתמטיקה, מוזיקה,

חינוך מיוחד, אנגלית, הומניסטיקה, הגיל הרך.

הסיווג של השאלות וההסברים באדיבותה של ד"ר שרה שמעוני.